

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418200741
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2019:5418200741.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: J. H., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom F. K., B. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Ivicou Firstovou, advokátkou so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1729 a otec: V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom H. - H. XXXX, otec zastúpený Mgr. Zlatou Kapustovou, advokátkou so sídlom Dolný Kubín, Nemocničná 2068, mal. dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, v konaní o návrhu otca na úpravu styku a vzájomnom návrhu matky na zákaz styku, takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým F. K., nar. XX.XX.XXXX každý párný kalendárny týždeň vo štvrtok od 9:00 hod. do 11:00 hod., počas prvých ôsmich stretnutí každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a následne každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 17:00 hod. do soboty do 17:00 hod. s tým, že maloleté dieťa si otec bude v určených časoch preberať v bydlisku matky, kde dieťa aj odovzdá po ukončení styku určeného týmto rozsudkom. Matka je povinná maloleté dieťa na styk prichystať a v určených časoch otcovi odovzdať. V prípade nemožnosti realizácie styku z objektívnych dôvodov na strane mal. dieťaťa alebo otca je rodič povinný oznámiť tieto skutočnosti druhému rodičovi minimálne 24 hodín pred začatím styku.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh otca z a m i e t a.

III. Súd konanie o vzájomnom návrhu matky na zákaz styku z a s t a v u j e.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.05.2018 otec maloletého žiadal, aby súd určil, že je oprávnený stretávať sa s maloletým F. K., nar. XX.XX.XXXX každý párný štvrtok od 9:00 hod. do 11:00 hod. a zároveň každý nepárny víkend od piatku 17:00 hod. do nedele 17:00 hod., bez prítomnosti matky s tým, že prvých 5 stretnutí cez víkend od právoplatnosti rozsudku sa bude realizovať len v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod. a až ostatné stretnutia sa budú realizovať od piatka 17:00 hod. do nedele 17:00 hod.. V prípade, že stretnutie v určenom čase nebude možné realizovať z dôvodu na strane maloletého F., najmä z dôvodu jeho choroby, ako aj z dôvodov na strane navrhovateľa, platí náhradný termín stretnutia a to najbližší štvrtok alebo víkend v rovnakom rozsahu.

2/ Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ a matka sú rodičmi maloletého F.. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 8P/50/2017-125 zo dňa 14.12.2017 súd schválil dohodu rodičov ohľadom úpravy práva povinností k dieťaťu a to tak, že maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd ďalej otca zaviazal prispievať na výživu maloletého v sume 30,- eur mesačne. Úprava stretávania otca s maloletým nebola

súčasťou rozsudku, navrhovateľ nastúpil počas súdneho konania na výkon trestu, čo bola taká zmena pomerov, že rodičia žiadali stretávanie otca s dieťaťom neupraviť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Navrhovateľ sa z výkonu trestu vrátil dňa 28.02.2018, na základe uznesenia Okresného súdu Košice II, ktorým súd rozhodol o podmienčnom prepustení navrhovateľa z výkonu trestu. Po svojom návrate z výkonu trestu sa navrhovateľ snažil obnoviť stretávanie s maloletým, ale stretávaniu (opätovne) bráni negatívny postoj matky. Do času podania návrhu sa navrhovateľ stretol s maloletým iba dvakrát, telefonujú si každý druhý deň. Ako navrhovateľ uviedol vo svojom návrhu v predchádzajúcom súdnom konaní, súčasný režim stretávania (t.j. v reštaurácii, za prítomnosti matky, veľmi nízka frekvencia stretávania) považuje navrhovateľ za nedostatočný. Navrhovateľ by sa rád s maloletým F. vídal častejšie a samostatnejšie, rád by ovplyvňoval jeho výchovu, chodil s ním na výlety, do prírody, do ZOO, na plaváreň, ukázal mu život v rodinnom dome. Podľa názoru navrhovateľa pre maloletého by tiež bolo vhodné navštevovať kolektív detí, s rozhodnutím odporkyne, že maloletý F. stále nechodí do škôlky, navrhovateľ zásadne nesúhlasí. Na druhej strane navrhovateľ rozumie tomu, že F. je veľmi úzko spätý so svojou matkou, je na ňu naviazaný. Preto stretávanie navrhuje síce bez prítomnosti matky, avšak veľmi postupne, tak, ako je to uvedené v petite návrhu. Navrhovateľ touto cestou zároveň navrhol, aby súd požiadal ÚPSVaR Dolný Kubín, referát poradensko-psychologických služieb, o spoluprácu pri stretávaní a vykonaní konzultácii, za prítomnosti dieťaťa, ako aj obidvoch rodičov, čím sa nadviaže na spoluprácu s ÚPSVaR Dolný Kubín, ktorá bola realizovaná počas predchádzajúceho súdneho konania. Zároveň uviedol, že navrhovateľ má s dieťaťom veľmi dobrý, priateľský aj otcovský vzťah. Pokiaľ sa navrhovateľ bude s dieťaťom stretávať tak, ako navrhuje, podľa jeho názoru to pomôže aj matke, ktorá často ako argument, prečo sa dieťa nemôže s otcom stretnúť prípadne mu volať, uvádza práve pracovnú vyťaženosť. Dieťa má v rodinnom dome u otca v Čadci vytvorené vhodné podmienky, o. i. vlastnú izbičku a postieľku. Navrhovateľ sa domnieva, že maloletý F. by súdne konanie ohľadom úpravy práv a povinností k nemu mohol brať veľmi citlivo, preto navrhovateľ navrhol, aby súd maloletého nevolal na pojednávanie, ale aby bol názor maloletého zistený neformálnym pohovorom s kolíznym opatrovníkom, respektíve prostredníctvom ÚPSVaR Dolný Kubín, referát poradensko-psychologických služieb.

3/ Otec na pojednávaní dňa 28.6.2018 uviedol, že už pri prepustení z výkonu trestu 28.2.2018 volal matke kvôli stretávaniu s F.. Povedala mu, že sa chce s ním dohodnúť, ale keď jej hovoril, že sa chce stretnúť s F. sám a chce si ho zobrať k sebe, tak s tým nesúhlasila a trvala na tom, aby to bolo za jej prítomnosti a prakticky tak ako to bolo doteraz, s čím on nesúhlasil. S F. sa stretol po prepustení každý mesiac, boli teda 3 stretnutia okrem júna, vždycky sa stretli tak, ako tomu bolo aj po minulý rok v reštaurácii Pohoda v F. K. a stretnutia boli od 9.00 hod. do 11.45 hod., kedy odchádzal na vlak. Počas stretnutí bola neustále s nimi matka F., neboli len v reštaurácii, ale boli spolu napr. na zmrzline, v obchode. Prvý krát, keď sa stretol s F. v marci, tak stretnutie bolo veľmi emotívne, so synom sa vybjímali, pobozkali. Tiež aj ďalšie stretnutia neboli problémové. Syn ho neodmietal. Chcel sa stretnúť so synom aj častejšie, aby to matke aj uľahčil, lebo má pracovné povinnosti, ona sa ale potom odvolávala práve na to, že stretnutia nemôžu byť kvôli jej práci, či návšteve lekára. Chcel by so synom tráviť čas dlhšie a aj sám, syn nepozná jeho rodinu, jeho príbuzní ho videli len na fotkách, chcel by s ním tráviť čas ako je to bežné u rodičov, ísť niekde na výlet, do prírody, ukázať mu kde býva. Aj pred synom spomínal, že zájdu do H., či do H., syn reagoval, že iba s mamou. Vidí na ňom, že je veľmi fixovaný na mamu, preto aj žiadal o stretnutia postupne, tak aby najskôr bolo stretnutie len niekoľko hodín cez deň. Cez stretnutie by synovi robil program sám, bez prítomnosti matky, potom by sa napr. vrátili k matke, aby ho videla a stretnutie by mohlo pokračovať. Nechce robiť nič nasilu. Matka na neho podávala viacero podnetov na políciu, že sa mal správať agresívne, posledné podanie bolo to zo sexuálneho zneužívania a až na políciu sa dozvedel, že toto z jeho strany nemalo byť voči matke, ale synovi F.. Synovi voláva zo začiatku, boli telefonáty častejšie. Syn sa tešil, pýtal sa ho, kedy za ním príde, posledné telefonáty už nie sú také, keď sa mu ozve, tak začína napr. no čo je, má z toho dojem, ako keby ho nejako obťažoval, hoci on volá, len aby syna počul, aby sa s ním porozprával. Počuje v telefóne aj nejaké šepkanie, má dojem, akoby synovi niekto hovoril, čo má hovoriť do telefónu a tiež posledne mu telefón vypol, avšak nevie, kto ho vypína, lebo tam nie je. Napr. včera mal deň podľa dohody, kedy mal volať so synom a pokúšal sa 5 krát dovolať matke, ale telefonáty mu nebrala až večer o 19.00 hod. napísala, že syn spí. Spísal svoje vyjadrenie aj písomne, je v ňom uvedené prakticky to, čo teraz uvádzal vo výpovedi. Tiež aj to, že synovi chcel kúpiť pri stretnutí napr. ovocie, matka stále argumentuje ochoreniami syna, napr. že je alergický a že nemôže jesť rôzne jedlá, ovocie. Zisťoval stav syna aj u lekárov a bolo mu povedané, že síce bol na vyšetrení na alergológii, ale nebola určená diagnóza alergie. Tiež matka hovorí, že je chorý na srdce, aj to zisťoval a lekárka povedala, že nemá žiadne ochorenie, či arytmiu. Keď bol vo výkone trestu, tak synovi každý týždeň písal listy, čo je aj evidované v evidencii pošty a pred nástupom do

výkonu zabezpečil, aby výživné na syna bolo platené pravidelne, matka toto výživné aj prebrala a okrem výživného posielaného v mesiaci február, táto platba sa vrátila neprevzatá, čo môže aj doložiť. Synovi chcel poslať aj darček na Vianoce, i keď bol výkone trestu, tak mu bol odoslaný, ale matka zásielku neprevzala a bol si ju vybrať v záložni po prepustení. Keď malý syn povedal, že mal chytať jeho za pinda, tak mu povedal, že mama mu to povedala. Na otázku matky prečo po tomto keď mu to mal syn takto povedať a boli v reštaurácii v Pohode sedel pri stretnutí na lavici bez toho, aby išiel na záchod a pri predošlých stretnutiach išiel na záchod aj dvakrát - trikrát a prečo nezačal túto vec rozoberať, čo mu malý povedal, uviedol, že nechcel nič rozoberať s matkou syna, pretože táto stále veci prekrúca, napr. tvrdila, že sa správal agresívne, hoci v zariadení Pohoda sú všade kamery, tiež aj na verejných miestach, a tiež nič také sa nedialo. Už si presne nepamätá, ako to bolo pri stretnutí, keď syn povedal, že mu to mama povedala. Nepamätá si podrobnosti, či bol na WC alebo nie, má problémy s obličkami, chodí na dialýzu, v niektorý deň chodí na záchod veľmi často a niekedy len dvakrát. Už opisoval stretnutie, pri ktorom matka uvádzala, že malo dôjsť k sexuálnemu zneužitiu syna na predošlom pojednávaní vo veci 8P/50/2017 a na tomto zotráva. V stručnosti bol so synom na verejnom záchode v reštaurácii, keď vykonával potrebu, tak syn sa ho pýtal, že čo to tam má, povedal mu, že aj on to bude mať, keď bude veľký a vyrastie, chcel aby mu pinda ukázal, čo odmietol, potom synovi pomohol vycikať sa tak, že ho zdvihol nad pisoár a podržal mu pinda, ale žiadne obťažovanie tam nebolo. Keď odchádza so stretnutia so synom, tak syn sa za ním otáča, aj keď je už ďalej s matkou od neho a pri rozlúčke syn za ním aj plače. Matka sama hovorí, aby už išiel, lebo syn bude plakať. Syn sa v Pohode správa ako doma, lebo to tam už pozná, robí tam aj syn matky Q., pozná aj personál F., tak že behá po zariadení. Ale jemu sa nevyhýba, neodmieta ho, spolu sa najedia aj sa s ním rozpráva, ale samozrejme, že je to obmedzené, nemajú spolu moc spoločných zážitkov, sú spolu málo, takže nie je toho toľko, o čom by sa mali spolu rozprávať. Snaží sa pri stretnutiach s matkou komunikovať minimálne, vyhýba sa rozhovorom, občas si niečo povedia, že F. niekedy povie, aby sa spolu nehádali, hoci oni sa tam vôbec nehádajú. Nikdy nebol riešený ani odsúdený pre agresívne správanie, bol vo výkone trestu pre dopravnú nehodu, išlo o nešťastnú náhodu, ktorá mala vážne následky a trest si sčasti odsedel a bol podmiennečne prepustený za dobré správanie, obhajoval si vodičské oprávnenie, kde podmienkou sú aj psychotesty a oprávnenie získal, tiež aj pri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu bol posudzovaný aj ohľadne osobnosti. Nebráni sa psychologickému posudzovaniu, ktoré by sa týkalo jeho, ak to má pomôcť veci, ale v tom prípade žiada, aby bola posúdená psychológom aj matka F..

4/ Na pojednávaní dňa 23.05.2019 otec uviedol, že stretnutia prebiehajú tak ako to bolo aj na minulom pojednávaní, zhruba dva krát do mesiaca a stretnutia sú väčšinou v detskom centre na A.. Chodieva na dialýzu v pondelky, stredy a piatky, takže niekedy stretnutie nebolo z tohto dôvodu, respektíve chlapec bol chorý čo mu oznámila matka, ale dokázali si dohodnúť náhradný termín. Môže si dialýzy, ktoré sú v piatok prispôbiť synovi. Namiesto piatka má možnosť v týždni, kedy žiada stretnutie so synom, ísť na dialýzu už vo štvrtok. Pri stretnutiach nie sú problémy, vidí na synovi už určitý pokrok, že je zrelší, avšak vníma aj to, že by bolo pre neho vhodné, aby nastúpil do škôlky, vidí to už pri kontakte v centre s inými deťmi. Myslí si, žeby bolo dobré aby bol častejšie s rovesníkmi, nielen s bratmi, ktorí sú podstatne starší. Mal záujem aby F. nastúpil do škôlky, navrhoval matke, že to pôjdu vybavovať spoločne. To že do škôlky nechodí vysvetľovala tým, že by ho nezobrali lebo je plný stav a problém je asi aj v tom, že doteraz nemá všetky očkovania, čo je asi podmienka. Čo sa týka uvádzaného nového pracovného záväzku, tak robí len štyri hodiny a so zamestnávateľom sa môže dohodnúť o posune času, môžem robiť aj poobede, hoci pracovný čas je oficiálne stanovený od 8:00 hod. do 12:00 hod. Robí len pomocné údržbárske práce, dá sa nahradiť práca v týždni aj na víkend, keby potreboval. Jeho prítomnosť tam nie je nevyhnutná v dohodnutom pracovnom čase. Jeho partnerka súhlasí s tým, aby stretnutia s F. prebiehali aj v ich spoločnej domácnosti. Teraz nechodí syn do škôlky, ale ak by začal chodiť tak nechce narušovať jeho režim. Vie, že škôlka je pre neho potrebná a v týždni môže chodiť na stretnutia aj poobede, ak by nastúpil do škôlky. Netrvá striktno na úprave vo štvrtok od 09:00 hod. do 11:00 hod.. Prispôobil by sa dieťaťu a tiež podľa neho má prednosť dohoda a je za dohodu.

5/ Právna zástupkyňa otca poukázala na to, že závery znaleckého posudku sú v prospech otca. Znalkyňa konštatovala, že styk otca s dieťaťom je nevyhnutný v záujme priaznivého osobnostného vývinu dieťaťa. Keďže znalkyňa uvádza aj vhodnosť úpravy styku s otcom počas sviatkov cez Vianoce a veľkú noc, sú názoru, žeby to bolo vhodné a ponechávajú to na rozhodnutie súdu, keď návrh na rozšírenie styku nebol podaný.

6/ Matka na pojednávaní dňa 28.6.2018 uviedla, že nesúhlasí so stretávaním v jej neprítomnosti, od posledného pojednávania vo veci 8P/50/2017 sa zmenilo to, že syn začal rozprávať aj pred cudzími o tom, čo robil otec a to aj bez jej prítomnosti. Hovoril to napr. jej mame, svojmu bratovi, avšak títo jej nechceli povedať presne čo im F. povedal, len povedali to, že sa potvrdilo to, čo hovorila a syn pred ktorým to F. spomínal povedal, že ho ochráni a že ho nikdy nepustí k otcovi. Syna bolí už rok pinda, kvôli tomu začali chodiť na vyšetrenia, boli u detskej lekárky aj na urológii, po rôznych vyšetreniach ale nezistili mu žiadne príčinu ani diagnózu. Syn aj v jej prítomnosti hovoril pred cudzími ľuďmi, že otec si sťahoval pred ním nohavice a že mu ukazoval akého má pinda a tiež že syna chytal za pinda. Syn sa chce s otcom stretávať, avšak nechce s ním telefonovať a odmieta k nemu ísť. Syn sa otca bojí, aj keď telefonuje s otcom, tak on, ani nik iný mu nehovorí, čo má hovoriť a keď otec spomínal šuškanie, tak F. sa práve pýta, že čo má otcovi povedať, pýta sa to jej alebo jeho bratov. Otec vyžaduje, aby mohol telefonovať so synom, vzhľadom na výsledky posledného konania, ktoré sa týkalo syna, sama syna nútila, aby s otcom volal telefonicky hoci nechcel. Sám syn vypínal telefón, keď mu otec volal, teraz väčšinou s telefónom chodí za nimi, za ňou a deťmi a dá si telefón na odposluch a pri nich mu s ním volá. Syn začal mať kvôli tomuto, že sa núti do telefonovania, hoci nechce, tiky, začal sa zadrhávať, začal si aj trhať šaty, ktoré mal na sebe, chodieval s ním k psychologičke a bolo odporúčané, aby s ním išli aj k detskému psychiatrovi, kde sú objednaní 3.7. Syn je nútený telefonovať s otcom každý druhý deň, pokladá to za veľmi časté a na nátlak na neho, ale otec si ho vyžaduje. So synom bola aj na vyšetrení u psychologičky W.. W. a poukazuje na to, že v správe sa uvádza, ako syn odpovedá na otázku prečo si sťahuje nohavice a ukazuje pindíka, v jej neprítomnosti, a takisto odpovedal na otázky psychologičky, ktoré sú uvedené v úvode v jej neprítomnosti. Keď bola na vyšetrení u W.. W. so synom, tak táto spomínala, že je potrebné dať urobiť vyšetrenie otca, či u jeho nejde o odbrzdené správanie, nakoľko aj na predošlom pojednávaní v konaní 8P/50/2017 bolo uvedené, že synovi dával zmrzlinu, aj keď bol chorý. Tiež že so synom vstúpil na cestu, i keď išli autá v blízkosti a tiež k tomu, že odbrzdeným správaním mohlo byť aj jeho správanie na verejnom záchode kde bol syn. Jej všeobecná detská doktorka V.. F. odporučila psychiatrické vyšetrenie syna kvôli tomu, že rozpráva o svojom zážitku s otcom a to často a tiež vzhľadom na tiky, ktoré 8P/60/2018 5 má. Syn sa začal zadrhávať odvtedy ako začal rozprávať o zážitku s otcom kvôli ktorému podala trestné oznámenie. Začala s ním chodiť na vyšetrenia, viackrát aj na krčné a nebola zistená iná príčina. Aj kvôli tomuto zadrhávaniu detská lekárka odporučila psychiatra, či to nie je nervového pôvodu. Čo sa týka správania otca, tak tento sa správal, keď spolu žili v domácnosti agresívne, to môže byť potvrdené správou od zariadenia N., kde boli vyšetrení aj jej synovia T. a V. a túto správu jej nedali, že je dôverná, ale v správe sa konštatovalo, že F. má byť chránený a stretnutia s jeho otcom majú byť pod dozorom. Žiadala si toto vyšetrenie, aby sa zistilo a potvrdilo, že jej ďalšie deti boli otcom F. bité, boli tam vyšetrení len oni. Synovia súhlasili s výpoveďou v tomto konaní, ale bez prítomnosti otca F.. Potvrdzuje, že od prepustenia otca boli každý mesiac tri spomínané stretnutia v Pohode, zakaždým je to rovnaké. Na začiatku sa syn s otcom objímu, pobožkajú, potom sú v tomto zariadení alebo idú niekde von na zmrzlinu, do obchodu, ona je stále prítomná ale nijako do stretnutia nezasahuje. Syn sa správa normálne, ale musí mať vždy očný kontakt s ňou. Keď príde do Pohody, tak syn ide vždy za ňou. Syn odmieta stretnutia s otcom, telefonovať s ním nechce, lebo otec hovorí synovi všelijaké veci, napr. že je v nemocnici, pričom vie že syn má strach z nemocnice, alebo hovorí, čo bežne robí doma, napr. že zbiera exkrementy po psovi a takéto veci, ktoré by synovi nemal hovoriť. Jej bolo odporúčané, aby dovolila stretnutia otca so synom na verejných miestach, kde sú aj kamery bolo to odporúčané aj zo strany úradu práce, otec jej povedal, že jemu nič nezabráni ani kamery, keby jej chcel ublížiť.

7/ Na pojednávaní dňa 28.06.2018 matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podala vzájomný návrh na zákaz styku otca s F. a zároveň aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Návrhy odôvodnila tým, že u F. sa odvtedy ako začal rozprávať o veci, ktorú zažil s otcom začali prejavovať tiky, začal sa zadrhávať pri reči, ťahať si oblečenie akoby sa dusil, čo matka dáva za príčinu toho, že otec si vynucuje veľmi častý telefonický kontakt so synom, ktorý F. prakticky odmieta a musí sa mu podrobiť.

8/ Uznesením zo dňa 30.07.2018 súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. K stretnutiam otca s maloletým dochádza už po dlhšie obdobie (s výnimkou období, kedy bol otec vo výkone trestu odňatia slobody) raz do mesiaca na niekoľko hodín, väčšinou v reštauračnom zariadení vždy za prítomnosti matky a kontakt je aj telefonický viackrát do týždňa. Otec s prítomnosťou matky pri styku nesúhlasí a doterajší rozsah styku považuje za nedostatočný, avšak do súdnej úpravy styku v tomto prebiehajúcom konaní doterajší spôsob a rozsah styku rešpektuje a nesnaží sa stretávať s mal. F. bez dohody s matkou a v jej neprítomnosti, resp. zvyšovať intenzitu kontaktov. Matka v konaní tvrdí, že mal. F. otca odmieta a bojí sa ho, dôsledkom čoho sú zmeny v prejave a v správaní dieťaťa.

Toto tvrdenie však nie je matkou preukázané, resp. aspoň dostatočne osvedčené. Mal. F. bol viackrát vyšetrený v priebehu roku 2017 psychológmi z Detského advokačného centra N. a bol vykonaný aj aktuálny pohovor s maloletým prostredníctvom opatrovníka v neprítomnosti iných osôb. Z reakcií a vyjadrení dieťaťa nevyplýva, že má k otcovi negatívny vzťah, že otca odmieta. Pred opatrovníkom sa vyjadril, že sa chce s ním stretávať (aj častejšie ako doteraz), telefonuje si s ním, k čomu sa dieťa taktiež nevyjadrovalo negatívne. Podozrenie matky o sexuálnom zneužití mal. F. s otcom sa doposiaľ nepotvrdilo, vyšetrenie začaté na základe trestného oznámenia matky bolo vyšetrovateľom ukončené odložením veci. Pokiaľ sú u maloletého určité prejavy diagnostikované detskou lekárkou ako neuróza na psychogénnom podklade, nie je osvedčené, že je dôsledkom stykov otca s maloletým, resp. traumatickým zážitkom dieťaťa vyvolaným správaním otca. Pre rozhodnutie o návrhu otca na úpravu styku s mal. F. a o vzájomnom návrhu matky na zákaz styku otca s mal. F. je potrebné vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru klinickej psychológie detí a dospelých, o čom aj bolo rozhodnuté na pojednávaní dňa 28.6.2018 a ktoré bude nariadené (aj na posúdenie vzťahu mal. F. k otcovi, v prípade negatívneho vzťahu na zisťovanie príčin tohto stavu, tiež či prežívanie dieťaťa a jeho prejavy nie sú vyvolaní, či ovplyvnené správaním a emocionálnym nastavením matky dieťaťa). Nie je osvedčená bezodkladná potreba úpravy pomerov dieťaťa spočívajúca v dočasnom zákaze styku otca s maloletým, t.j. že bez takejto úpravy by bolo psychické, fyzické zdravie dieťaťa ohrozené. Zákazom styku, aj keď len dočasným do právoplatného skončenia tohto konania by došlo k pretrhnutiu existujúcich väzieb maloletého s otcom, čo u dieťaťa v útlom veku, v akom je mal. F. vyvoláva rýchle odcudzenie a môže spôsobiť odmietanie druhého rodiča, s ktorým nie je udržiavaný kontakt.

9/ Súd konal a rozhodol dňa 23.05.2019 v neprítomnosti právneho zástupcu matky potom, čo žiadosti matky o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti jej právnej zástupkyne JUDr. Ivicy Firstovej nevyhovelo, nakoľko bolo zistené, že matka odvolala plnomocenstvo udelené jej predchádzajúcej právnej zástupkyňi JUDr. Bencúrovej dňa 24.04.2019 a v tento deň udelila plnomocenstvo na jej zastupovanie v predmetnej veci aktuálnej advokátke JUDr. Ivici Firstovej, ktorá následne dňa 09.05.2019 požiadala o odročenie pojednávania pre jej práceneschopnosť, ktorej súd nevyhovelo, čo oznámil zástupkyňi podaním z 13.05.2019. Z pripojeného potvrdenia o vystavení dočasnej PN JUDr. Firstovej bolo zistené, že táto advokátka už v čase udelenia plnomocenstva bola PN (od 03.04.2019) pričom v čase udelenia plnej moci advokátke matka už mala vedomosť o nariadenom pojednávaní vo veci na 23.05.2019 (čo dosvedčuje úradný záznam zo dňa 18.04.2019 o štúdiu spisu matkou z čl. 111) a neskôr dňa 29.04.2019 jej predvolanie na pojednávanie bolo doručené aj do vlastných rúk, no napriek tomu si zvolila právneho zástupcu na PN, u ktorého existovalo riziko, že jeho práceneschopnosť bude trvať ešte v čase nariadeného pojednávania. Matka mala možnosť zvoliť si iného aktívneho advokáta, ktorých je v bydlisku matky značný počet a ktorý jej mohol poskytnúť vo veci právnu pomoc včas vrátane jej zastupovania na určenom pojednávaní, keď od odvolania predchádzajúceho zástupcu matky 24.04.2019 do termínu pojednávania bol aj dostatok času na prípravu zastúpenia. Práceneschopnosť advokáta je len výnimočným dôvodom pre odročenie pojednávania za splnenia tej podmienky, že táto okolnosť nastala krátko pred pojednávaním, avšak v prípade zvolenia novej právnej zástupkyne JUDr. Firstovej táto bola už na PN od 03.04.2019. Toto konanie matky nemožno označiť inak ako účelové konanie s cieľom oddialiť rozhodnutie vo veci (po podanom znaleckom posudku so závermi v neprospech matky). Ďalším pokusom matky o odročenie pojednávania bolo podanie námietky zaujatosti konajúcej sudkyne z čl. 151, ktorá nespĺňala podmienky námietky zaujatosti upravené v § 49 a § 52 ods. 2 Civilného sporového poriadku a týkala sa len okolnosti, ktorú spočívali v predchádzajúcej rozhodovacej činnosti sudcu načo súd v zmysle § 53 ods. 3 CSP neprihliada.

10/ Matka na pojednávaní dňa 23.05.2019 zobrala svoj vzájomný návrh na zákaz styku späť, s čím súhlasili otec aj opatrovník, preto súd konanie v tejto časti s poukazom na § 29 Civilného mimosporového poriadku zastavil.

11/ Na pojednávaní 23.05.2019 matka uviedla, že má výhrady k znaleckému posudku a to v tom, že podľa nej jej znalkyňa nevenovala dost' času, keď aj chcela niečo širšie vysvetľovať ako to funguje u nich doma, tak ju vždy obmedzila, že nemohla všetko povedať. Tiež keď uvádzala, že je zahľucujúca, tak ona sama od nej žiadala aby priniesla k veci dokumenty, ktoré má, že ich porovná s tými ktoré sú v spise. Tiež sa uvádza v posudku, že deti nemajú pravidlá, avšak opak je pravdou. V domácnosti majú deti určené povinnosti a pravidlá. Majú rozdelené kto čo robí. Deti doma pomáhajú, tiež chodia aj do kostola, majú záujmy. Problém vidí aj v tom, že si nezobrala k znalkyni okuliare a robila s ňou testy a ja ich nedokázala prečítať bez okuliarov, tak jej ona čítala otázky v testoch. Boli tam aj obrázky, ktoré dobre nevidela,

preto mohli byť výsledky vyšetrenia a testov skreslené. Z týchto dôvodov žiadala o kontrolné znalecké dokazovanie. Bola na vyšetrení pred znalkyňou jedenkrát aj s F.. Celkovo to mohlo trvať štyri hodiny. Jej vyšetrenie trvalo asi 2,5 hodiny. Tiež v znaleckom posudku sa napríklad uvádza, že F. mal hovoriť o tom, že otec ho chytal v obývacej izbe a nie je tam uvedené pred kým to hovoril, teda, že to bolo v jej prítomnosti a ďalších detí, čo je podľa nej podstatné, lebo bez toho nie sú údaje úplné. Nie je pravdou, že bola proti nástupu F. do škôlky. Bola vo viacerých škôlkach pred koncom roka, ako aj začiatkom tohto roka aby ho prijali. Ani jedna škôlka ho nechcela prijať, bolo jej povedané aj to, že syn má ADHD a že potrebuje asistenta. Bola kvôli tomu aj za detským psychológom PhDr. B., ktorý však povedal, že môže nastúpiť do škôlky ale uviedol, že je potrebný odklad nástupu do školy. Tieto doklady ale nemá, mala ich všetky predložiť zástupkyňa. Pre ňu by bolo dobré, aby syn nastúpil do škôlky, pretože chodí do roboty a vracia sa okolo 14:00 hod. a potom sa venuje všetkým deťom. Čo sa týka stretnutí otca so synom, tak naďalej pokiaľ sú stretnutia tak na záchod môže so synom chodiť len ona. Pokiaľ aj nechala otca so synom na krátky čas v centre, tak sa jej nepáčilo, že otec nechal dieťa aby sa rozprávalo s cudzími ľuďmi a syn rozpráva o sebe aj to kde býva. Na záchod chodí so synom v prítomnosti otca len ona, lebo tak to chce F.. F. keď mu povedala, či by šiel k otcovi, že ho tam zavezie aj privezie, tak nechcel. Problém by bol napríklad aj pri sprchovaní, F. by otca odmietol. Keď je stretnutie tak dieťaťu sa venuje aj ona. Keď behá tak za ním chodí ona a otec sedí. Syn je očkovaný ale posledné očkovanie odmietli, lebo pri predošlom sa vysypal a odmietnutie bolo po dohode s otcom. Vie sa prispôbiť otcovi dieťaťu keď chce stretnutie so synom tak si to zariadi aj v práci. Nikdy jeho žiadosť neodmietla. Otec sa prejavoval v súkromí k deťom agresívne, preto má obavy ako by sa správal k F.. Nie je to preto, žeby mala zlý vzťah k otcovi kvôli ich vzťahom ale kvôli tomu ako sa správal k deťom. Keď žiadala zákaz styku tak to bolo v čase kedy mal syn problémy, mal tiky, zadržával sa pri reči. Následne som sa s otcom dohodla na tom, že sa budú stretávať dva krát do mesiaca a telefonáty, že sa obmedzia na dva krát týždenne. Teraz sa stav syna zlepšil, už nemá tie problémy ako vtedy keď žiadala o zákaz vstupu. Stretnutia prebiehajú a navrhla aby prebiehali tak ako do teraz. Súhlasí aj s rozšírením trvania stretnutia, avšak len za jej prítomnosti. Ona si to dokáže s prácou zabezpečiť, pretože je SZČO. Svoj návrh na zákaz styku zobrala späť. Nesúhlasí, aby syn chodil k otcovi na pobyt, lebo syn sa ho bojí. A tiež by odmietal také činnosti ako je sprchovanie. Nechodí z domu pracovať denne, pretože robí aj z domu obhliadky, ktoré má len dva krát týždenne. Keď nie je doma tak o F. sa postará jej mama ku ktorej ho vodí. Tiež v jej neprítomnosti syna nechá pri priateľovi s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

12/ Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil V.. M. H., znalkyňu z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých na podanie znaleckého posudku. Ustanovená znalkyňa podala vo veci znalecký posudok č. 9/2019 z 11.04.2019. Okrem výpovedí rodičov, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s uvedeným znaleckým posudkom, so správami opatrovníka zo šetrenia rodinných pomerov maloletého a rodičov z č.l. 21, 148, s lekáorskými správami na otca z č.l. 145, 146 a ďalšími dokladmi založenými v spise. Tiež sa oboznámil s obsahom spisu tunajšieho súdu 8P/50/2017.

13/Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Mal. F. K., nar. XX.XX.XXXX pochádza z nemanželského vzťahu rodičov J. H. a V. K.. Rodičia spolužitie ukončili v decembri 2015. Úprava rodičovských práva povinností k mal. F. bola predmetom súdneho konania sp. zn. 8P/50/2017, ktoré bolo ukončené schválením rodičovskej dohody rozsudkom zo 14.12.2017, na základe ktorého bol mal. F. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na výživu maloletého po 30,- eur mesačne od 01.09.2017. Úprava styku otca s maloletým nebola súčasťou rozsudku na žiadosť rodičov, hoci pôvodne predmetom konania bol aj návrh otca na úpravu styku v rovnakom rozsahu ako žiada v prebiehajúcom konaní. Dôvodom bola skutočnosť, že otec nastúpil 03.11.2017 do výkonu trestu odňatia slobody, t.j. počas konania u neho vznikli prekážky dlhodobého charakteru brániace realizácie styku. Už v konaní sp. zn. 8P/50/2017 matka nesúhlasila s otcom navrhovanou úpravou styku bez jej prítomnosti, čo odôvodňovala podozrením, že otec sa mal voči F. dopustiť trestného činu sexuálneho zneužitia dieťaťa, k čomu podala aj trestné oznámenie na polícii (č.l. 91-94 spisu 8P/50/2017). Malo k tomu dôjsť na stretnutí syna s otcom v mesiaci marci alebo apríli 2017 v zariadení Pohoda, po ktorom F. sám od seba pred súrodencami povedal, že otec mu ukazoval pindo a tiež, že pri cikaní stláčal F. pinda. Na ďalšom stretnutí keď chlapec išiel sám na záchod a otec išiel za ním, už mala obavy a videla, že otec chcel syna zdvíhať a chytať ho, čo chlapec nechcel a ona otcovi hovorila, že F. sa vie sám vycikať, že mu treba len zdvihnúť dosku. Odvtedy pri stretnutiach so synom už na záchod so synom otec nechodil, hoci ona mu to nezakazovala. Neskôr aj pred cudzími ľuďmi začal syn spomínať, že otec mu ukazoval pindo. Otec vo výpovedi v konaní 8P/50/2017 poprel, že mal syna sexuálne obťažovať či zneužiť. On ostal prekvapený keď pri jednom

stretnutí syn reagoval tak, že už s ním nebude chodiť na záchod, lebo mama mu to zakázala a mama mu povedala, že on (otec) mu (F.) ukazoval pindo. To nebola pravda. K tomu uviedol, že keď bol pri stretnutí so synom na WC, tak chcel aj F. cikať do pisoára a zisťoval, čo tam má a on sa práve pri týchto jeho otázkach sa odtiahol a potom zdvihol F., aby sa mohol vycikať do pisoára. Matka v konaní 8P/50/2017 predložila správu na mal. F. vypracovanú dňa 03.08.2017 Detským advokačným centrom N. D. (ďalej len DAC N.), ktoré navštevoval F. za účelom špeciálnej diagnostiky sexuálneho zneužitia, ktorého sa mal na maloletom dopustiť jeho otec. Táto psychologická starostlivosť prebiehala v období mesiacov 4/2017 -7/2017. V správe bolo tiež uvedené, že už v apríli 2017, kedy matka začala spolupracovať s DAC prechádzal maloletý F. obdobím tzv. odplienkovania a ešte nebol, občas sa ocikal, potreboval pomôcť. Matka striktno odmieta akýkoľvek kontakt s pohlavným orgánom dieťaťa (aj bežný materský, napr. pri učení syna samostatnému močeniu). Kladie veľký dôraz na striktné rešpektovanie súkromia v oblasti nahoty u všetkých členov domácnosti a akékoľvek aj nezámerne zazretie intímnych partií tela (napr. pri prezliekaní) považuje za vysoko neprijateľné. Maloletý F. nenavštevoval predškolské zariadenie z dôvodu obavy matky, že F. je na matku veľmi naviazaný a nevedel by sa od nej oddeliť, že používa vulgárne slová a chýbajú mu záverečné očkovania, ktoré matka odmietla. Počas spolupráce zaznamenali, že mal. F. bol postupne schopný oddeliť sa od matky (psychologické vyšetrenie prebiehalo bez prítomnosti matky). Dieťa mimo prítomnosti matky reaguje spontánnejšie, vulgárne vyjadrenie nezaznamenali. Dieťa pri vyšetreniach po navádzajúcej otázke matky a tiež na výzvu psychologičky, aby povedal, či otec robil niečo čo sa mu nepáčilo povedalo, že „ukázal mi pindo“. Pokiaľ bolo cieľene zisťované či robil otec následne ešte niečo reagoval, že nič. Negoval, žeby ho niekto chytil za pindo, prípadne žeby niečo podobné od neho žiadal otec alebo iný dospelý. Na otázku psychologičky či otcovi chce volať, prikyvoval, že áno. Keď dieťa pri piatom stretnutí komunikovalo o otcovi, nebolo pozorované, žeby F. akokoľvek prejavoval strach z otca, prípadne odmietanie, skôr sa javilo, že sa teší, že dostal od otca ako darček hračku. DAC Náruč v záveroch konštatovalo, že na základe vykonanej špecifickej diagnostiky nemožno potvrdiť podozrenie matky, že bol mal. F. sexuálne zneužitý svojím otcom. Dieťa spontánne nereferuje o takejto skúsenosti, rovnako z cieľeného rozhovoru a diagnostiky s dieťaťom nemožno potvrdiť, žeby bolo dieťa traumatizované. Počas interakcie u F. nepozorovali správanie, prejavy či iné vyjadrenia týkajúce sa otca, ktoré by naznačovali nevhodné zaobchádzanie s dieťaťom v zmysle sexuálneho zneužitia. Rovnako u dieťaťa ani v jeho hre nepozorovali sexualizované prejavy, ktoré by naznačovali podobnú skúsenosť a emočnú významnosť pre dieťa. Napriek uvedenému zaznamenali tvrdenie dieťaťa, na základe ktorých podozrenie matky zo sexuálneho zneužitia mal. F. nemožno ani jednoznačne vylúčiť. F. uvádza, že mu otec „ukazoval pindo“ čo v prípade vedomého konania nemožno považovať za štandardné správanie dospelého muža pred dieťaťom. Treba však uviesť, že túto tému F. neprináša spontánne a samostatne, ale na podnet matky, ktorá na začiatku stretnutia svojvoľne vstupuje do interakcie dieťaťa a psychológa. Výpoveď dieťaťa je limitovaná jeho vekom, schopnosťou verbálneho prejavu aj porozumenia, ktorý je v troch rokoch veku značne obmedzený. Napriek týmto výpoveďiam dieťaťa pri úlohách špeciálnej diagnostiky nepozorovali, žeby F. významne verbálne alebo neverbálne reagoval na podnety týkajúce sa nahoty ľudského tela, prípadne by asociačne uvádzal skúsenosť s otcom pri iných podnetoch. Zaznamenali však určitú averziu dieťaťa voči dotykom, kedy si F. aj dotyky ako objatie alebo bozkávanie spája s emóciou hnevu. Uvedené môže naznačovať, že dieťa je na dotyky citlivejšie. Z interakcie s dieťaťom možno pozorovať, že F. je emocionálne úzko naviazaný na matku a je opatrný v nadväzovaní kontaktu s cudzími ľuďmi. Javí sa, že dieťa nevedome reflektuje emocionálne nastavenie svojho najbližšieho okolia (matky) a zrkadlí matke jej vlastné pocity (matka často referuje o svojich obavách, strachu, pocitoch ohrozenia a potrebe chrániť svoje deti pred bývalými partnermi. Z uvedeného vyplýva, že u F. nemusí ísť o reálne zažité negatívne emócie a traumatizáciu, ale o emócie, ktoré sú nevedome podporované emocionálnym nastavením matky (opakované traumatizácie v detstve a v partnerských vzťahoch udávaných a zažívaných matkou). Uvedené sa vysoko pravdepodobne premieta aj do stretnutí F. s otcom, na ktorých býva prítomná matka. Dieťa vníma nepohodu matky, ktorú vzhľadom na svoj vek môže prežívať ako svoju vlastnú. Zároveň môže v niektorých momentoch prejavovať prirodzený záujem o otca. Z psychologického hľadiska by dieťaťu prospelo zaškolenie v materskej škole, aby dokázalo fungovať samostatnejšie a začalo si postupne uvedomovať vlastné prežívanie a potreby. DAC náruč poukázalo na to, že prišlo do kontaktu iba s matkou F., ktorá poskytla svoj subjektívny pohľad na situáciu v rodine a striktno zamietla možnosť komunikácie DAC Náruč s otcom dieťaťa a to z dôvodu vnímaného ohrozenia dieťaťa. Aktuálnu situáciu však nemožno objektívne posúdiť bez poznania otca dieťaťa a jeho zdravotného a psychického stavu, preto odporučilo aby bol zdravotný a psychický stav otca s ohľadom na jeho spôsobilosť starať sa o dieťa posúdený znalcom a rovnako odporučilo aj posúdenie psychického stavu matky dieťaťa klinickým psychológom, resp. psychiatrom. Zo správny Okresného riaditeľstva PZ Dolný Kubín zo 14.072018 (z č.l. 20) bolo zistené, že vec trestného

oznámenia matky voči otcovi vo veci jej podozrenia zo spáchania trestného činu sexuálneho násillia podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm b) Tr. zák. vyšetrovateľ polície uznesením zo dňa 02.09.2017 odmietol podľa § 197 ods. 1 písm. d) Tr. por. t.j. z dôvodu, že začatia trestného stíhania nie je dôvodné. Otec bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody (uloženého za spáchanie trestného činu nedbanlivostného ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode s následkom smrti a ťažkej ujmy na zdraví) dňa 28.02.2018. Tak ako pred nástupom do výkonu trestu k čomu došlo 03.11.2017, aj po podmiennečnom prepustení prejavoval stály záujem o F., s dieťaťom sa stretáva jeden až dva krát do mesiaca na verejných miestach (v zariadení Pohoda, v detskom centre Kocka) vždy za prítomnosti matky v trvaní zhruba 3 - 4 hodiny, taktiež je so synom v telefonickom kontakte, v poslednom období s frekvenciou dva krát týždenne. Opatrovník vo svojej správe zo šetrenia rodinných pomerov dieťaťa podanej 22.06.2018 okrem iného uviedol, že s maloletým bol vykonaný pohovor bez prítomnosti dospelých pri ktorom uviedol „Materskú školu nenavštevujem, ale chcel by som. S ockom sa stretávam v pohode. Je tam ocko, maminka a ja. S ockom by som sa takto chcel stretávať aj do budúca. Chcel by som sa s ockom stretávať častejšie. S ockom si aj telefonujem.“ Opatrovník vzhľadom na pretrvávajúce podozrenia matky zo sexuálneho zneužitia maloletého otcom navrhol vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru klinickej psychológie detí. Ustanovená znalkyňa V. H. v záveroch znaleckého posudku č. 9/2019 na otázku či bol F. zneužitý otcom, resp. inou osobou a či je v dôsledku toho traumatizovaný uviedla, že u mal. F. nie sú prítomné známky závažnejšej psychopatológie ako následok prežitých konfliktogénnych momentov. V súčasnosti zistiteľné stopy psychickej traumatizácie v prežívaní a správaní dieťaťa v súvislosti s uvádzaným konaním otca znalec nezisťuje. Sexuálne zneužitie otcom, resp. inou osobou, vyšetrovaním preto nemožno potvrdiť. Otec sa ako na vedomej, tak aj na nevedomej rovine nejaví byť pre F. konfliktogénnym zdrojom jeho ťažkostí. F. ich popisuje na verbálnej úrovni bez akéhokoľvek emočného doprodu a ani v projektívnych technikách sa neprejavili. Nevyrovnanosť vo vývine dieťaťa vychádza skôr z menej vhodných výchovných vplyvov a vedenia a tiež z osobnostných, genetických predispozícií, nie je dôsledkom prežitých traum a nespracovaných psychoreaktívnych faktorov v prežívaní dieťaťa. F. pri rozhovore so znalkyňou síce verbálne uviedol, že otec mu stlačil pindo, avšak hneď následne rozprával, že s otcom je rád, chcel by s ním byť v Kocke, doma u neho, aj vonku na prechádzke, tak každé dva týždne. Rád je s ním na mobile. Pri stretnutí s otcom u znalkyne prejavoval radosť. Znalkyňa uviedla v bode 5 záverov posudku, že F. má k otcovi vytvorené pozitívne emočné väzby. Otca prijíma a identifikuje sa s ním, uvedomujúc si, že matka jeho otca odmieta. Pre F. je dôležitý vo vytváraní jeho vnútorný konflikt a autonómie, je pre neho autoritou, oporou a emočnou istotou. Intenzívny vnútorný konflikt sa u dieťaťa prejavuje výraznou neurotizáciou a disharmonizáciou jeho vývinu a je s vysokou pravdepodobnosťou výsledkom negatívneho partnerského vzťahu a konfliktu, riešením ktorého bol a je súčasťou a podliehaním vplyvu blízkych osôb, s ktorými je v dlhodobjšom a častejšom konflikte. Otec má k F. vytvorený pozitívny, hlboký a vrúcny vzťah. Osobnosť matky znalkyňa charakterizovala ako mentálne dostatočne, emočne však menej diferencovanú, nezrelú, senzitivnu, labilnejšiu. Problematickejšie sa prispôsobuje novým situáciám, ťažšie sa orientuje, zveličuje, často sa vzdaluje od skutočnosti, chýba jej sociálna a osobná cieľavedomosť, ale dokáže ísť za tým, čo je pre ňu významné. Je podnikavá, schopná presadiť sa, potrebuje od okolia podporu, uznanie. Jej výchovné postoje smerom k dieťaťu sú celkovo benevolentnejšie, bez pevných hraníc a štruktúry, skôr v jej prospech ako v prospech dieťaťa. Osobnosť otca znalkyňa charakterizovala ako mentálne dostatočne diferencovanú, praktickejšie zameranú. V emočnej sfére je osobnosť akcentovanejšia rysmi senzitivity, s ľahko naznačenými organickými zmenami, pričom fungovanie percepčno-kongitívnych schopností je kvalitné a plne funkčné. Prispôsobilá osobnosť má dostatok vnútorných zdrojov k primeranému zvládaniu záťaže. Nemá problém so sebaovládaním ani regulovaním svojich emócií, organizovaním svojej činnosti, je menej závislý od vonkajších podmienok. Vo výchovnom prístupe sa prejavuje stabilne, pevne, sebaisto a láskavo zároveň, s jasne stanovenými pravidlami. Osobnosť mal. F. vykazuje zaostávajúci, nerovnomerný vývoj. Je menej zrelý v socio-emočnej oblasti a ľahšie ovplyvniteľný aj výchovne. Vlastný vnútorný nepokoj a nepohodu sa snaží zvládať vyššou rozumovou kontrolou, usiluje sa o predčasnú zrelosť, postráda spontaneitu. Následne sa stupňujú neurotické ťažkosti a úzkostnejšie prežívanie, ktoré disharmonizujú osobnostný vývoj a pri pretrvávaní môžu patologicky narúšať formujúcu sa osobnostnú štruktúru a emočnú zložku osobnosti dieťaťa. Dieťa nedosahuje autonómiu, nenachádza uspokojenie vo vzťahových väzbách. Je zvýšene nesamostatné a neisté. V bode 9 záverov znalkyňa uvádza, že s najväčšou pravdepodobnosťou možno konštatovať, že vývoj dieťaťa a popisované prejavy môžu byť v priamej príčinnej súvislosti s výchovou a správaním sa matky, jej emocionálnym prežívaním ako formujúcim, ale nie výlučným faktorom. Dieťa zrkadlí psychické a emočné rozpoloženie a prežívanie matky, preberá symptomatiku prejavov jej osobnostnej štruktúry. F. vyžaduje emočnú istotu a pevne stanovené hranice, ktoré mu matka nevie poskytnúť. Jej zaneprázdnenosť, jej neistota, pohodlnosť,

vychádzajúce z osobnosti a nespracovaných skúseností a zážitkov, vykresľovanie otca dieťaťa v negatívnom svetle, riešenie vlastných psychických ťažkostí a vlastných chýb vo výchove odborníkmi psychiatrami a psychológmi, na ktorých prenáša svoju zodpovednosť za výchovu rovnako ako na prezentované nevhodné správanie sa otca dieťaťa, prehľubuje zotrvávanie dieťaťa v závislosti na nej a jeho celkovú nesamostatnosť a menšiu autonómiu. Jej výchovné postoje smerom k dieťaťu nesmú byť voľné, bez pevných hraníc a štruktúry, skôr v jej prospech ako v prospech dieťaťa. Dôležitá je tiež úloha biologického otca F. a výchovný vplyv mimo rodiny - predškolské zariadenie, záujmové krúžky, nie izolácia dieťaťa v rodinnom prostredí, ale jeho začlenenie do širších sociálnych štruktúr. Znalkyňa v bode 10 záverov konštatovala, že pre mal. F. je vhodné, aby sa stretávanie s otcom realizovalo a prebiehalo podľa jeho návrhu. V záujme zdravého osobnostného vývinu dieťaťa je takého širšie stretávanie sa s otcom a bez prítomnosti matky pri stretnutiach, nevyhnutné. Osobnostná štruktúra otca je bez závažnejších prejavov patológie, javí sa stabilnejšia a zrelšia, s jasne stanovenými pravidlami v prístupe k synovi, vyžadujúco a láskavo zároveň. F. potrebuje emočnú istotu a pevne stanovené hranice, ktoré mu vie otec poskytnúť, kontakt s ním je pre dieťa prínosom, je podnecujúci a pre oboch dôležitý. K ohrozeniu duševného vývoja F. a prehĺbeniu vzájomného odcudzovania sa otca a dieťaťa dôjde, pokiaľ matka mal. F. bude limitovať styk syna s jeho otcom a zasahovať doň akýmkoľvek negatívnym spôsobom (následkom môžu byť prehľubujúce sa prítomné neurotické prejavy, úzkostné prežívanie, postupný disharmonický osobnostný vývin). Znalec doporučuje postupne upraviť styk s otcom štandardným spôsobom bez prítomnosti matky. Vhodné je tiež vymedziť ich stretávanie počas vianočných, veľkonočných sviatkov a neskôr aj prázdnin. Rodinné pomery otca boli prešetrené opatrovníkom, ktorý v podanej správe z vykonaného šetrenia zo dňa 15.05.2019 uviedol, že v spoločnej domácnosti s otcom žijú jeho družka A., nar. XX.XX.XXXX, jej dcéra J. s partnerom Q. A. a družkin syn V. X., ktorý sa v domácnosti zdržuje len občas, keď príde na návštevu k matke a sestre. Rodina býva v trojpodlažnom podpivničenom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve otcovej družky Z. S.. Dom je umiestnený na priestrannom, oplotenom pozemku Otec s družkou obýva spodné podlažie, ktoré je novo zrekonštruované. Stredné podlažie obývajú partnerkine deti a vrchné podlažie - manzardky sú v súčasnosti v rekonštrukcii. Podlažie, ktoré obýva otec s partnerkou pozostáva z kuchyne, obývacej izby, spálne partnerov, detskej izby, kúpeľne a WC. Domácnosť je vkusne zariadená, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletý F. má v dome pripravenú k dispozícii detskú izbu, ktorá je zariadená primerane potrebám maloletého a spĺňa podmienky pre zdravý vývin dieťaťa. V detskej izbe sa nachádza samostatné lôžko, písací stôl, stolička, šatníková skriňa a skrinky. Otec je od novembra 2016 na invalidnom dôchodku. Je vyučený strojník zámočník. Poberá invalidný dôchodok v sume 160.- Eur mesačne. Trikrát do týždňa - pondelok, streda a piatok absolvuje dialýzu v K. nemocnici s poliklinikou H. z dôvodu zlyhávania obličiek. Od 25.04.2019 je zamestnaný ako údržbár v rekreačnom zariadení Sudopark. Pracovný pomer má uzatvorený na 4 hodinový pracovný úväzok s dohodnutou mzdou 260.- Eur mesačne v hrubom. Na výdavkoch za domácnosť sa podieľa spoločne s partnerkou. Otec je v telefonickom aj osobnom kontakte so svojim maloletým synom. Synovi prispieva výživným v sume 30.- Eur mesačne a kupuje mu aj nad rámec výživného. Je v kontakte aj so svojimi dvoma staršími synmi - toho času už dospelými, ktorí žijú a pracujú v zahraničí. Otec žije v spoločnej domácnosti s družkou už viac ako 3 roky. Družka Bc. Z. S. pracuje od XX.XX.XXXX v spoločnosti Železnice slovenskej republiky v Trnave ako technický pracovník. Do 31.03.2019 pracovala na ÚPSVaRe v Čadci na oddelení poradenstva a vzdelávania. Jej dcéra J. Z. X. pracuje ako pedagóg na Žilinskej univerzite v Žiline a zároveň si dokončuje doktorandské štúdium. Dcérin partner Matej Grešák je zamestnaný ako operátor v spoločnosti T-com. Vzhľadom na skutočnosti zistené vykonaním šetrenia v domácnosti otca sú toho názoru, že prostredie kde otec žije, aj vzhľadom na osoby, s ktorými otec žije v spoločnej domácnosti je v súčasnosti vhodné na realizáciu styku otca s mal. F. K.. Otec predložil lekárske správy na svoj zdravotný stav. V správe jeho nefrologičky zo dňa 06.05.2019 je uvedené, že od 06.11.2017 je dialyzovaný pre obličkové zlyhanie t.č. 3x týždenne a 280 min (pondelok, streda, piatok večer). Okrem toho sa lieči na hypertenziu, sekundárnu anémiu, poruchu Ca-P metabolizmu. Zdravotne je pacient t.č. plne kompenzovaný, tlakovo stabilizovaný. Tieto diagnózy neobmedzujú pacienta v starostlivosti o dieťa. V potvrdení jeho všeobecného lekára zo dňa 30.04.2019 sa uvádza, že otec je po fyzickej a psychickej stránke spôsobilý starať sa o maloleté dieťa.

14/ Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to

vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15/ Podľa § 25 ods. 1, 2 a 3 „ZoR“ ods.:

(1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

16/ Rodič ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu vo výchove dieťaťa, na ktorej má právo podieľať sa. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča na výchove dieťaťa a na udržanie rodičovského vzťahu a upevnenie citových väzieb je osobný styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s dieťaťom a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo správny vzťah k tomuto rodičovi. Obmedzenie alebo zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom je opatrením, ktoré prenikavo zasahuje do práv a povinností rodiča a preto ho možno vysloviť len pri preukázaní tej skutočnosti, že uskutočňovanie styku rodiča s dieťaťom by ohrozovalo zdravie dieťaťa, alebo ho už aj ohrozuje. Je potrebné tiež zisťovať či nejde len o predstieraný stav vyvolávaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti. V tomto prípade sa osobný styk mal. Dominika s otcom uskutočňuje už dlhú dobu bez zmeny v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok, t.j. maximálne dva razy do mesiaca vždy za prítomnosti matky na 3-4 hodiny, pričom matka s rozšírením styku aj na pobyt dieťaťa u otca a tiež so stykom v jej neprítomnosti nesúhlasí. Odôvodňuje to tým, že maloletý F. mal byť v apríli 2017 sexuálne zneužitý otcom a preto otec predstavuje pre dieťa hrozbu. Tiež tvrdí, že následkom prežitých udalostí sa maloletý otec bojí a ďalej nesúhlas odôvodňuje zlým zdravotným stavom otca, ktorý je prekážkou dlhodobiejšieho styku maloletého s otcom. Podozrenia matky o sexuálnom zneužití a traume maloletého z toho ako aj tvrdenia o obavách, strachu maloletého z otca však v konaní neboli preukázané. Matkou iniciované trestné stíhanie podané na otca pre tvrdené sexuálne zneužitie syna bolo políciou ukončené jeho odmietnutím pre nedôvodnosť. Taktiež subjekt DAC N. kde bol maloletý bezprostredne po čase, kedy malo podľa matky dôjsť k zneužitiu dieťaťa otcom, psychologicky vyšetrený nepotvrdil podozrenie matky, že bol maloletý sexuálne zneužitý otcom, i keď to ani jednoznačne nevyvrátil, avšak poukázal na to, že nemohol situáciu posúdiť objektívne, keď prišli do kontaktu len s matkou, ktorá poskytla svoj subjektívny názor a dieťaťom bez vyšetrenia otca. Najmä pre posúdenie otázky či bol alebo nebol mal. F. sexuálne zneužitý otcom po psychologickom vyšetrení už oboch rodičov a maloletého ale aj na zistenie prospešnosti styku F. s otcom a posúdenie vzájomného vzťahu otca a maloletého bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru klinickej psychológie detí a dospelých, pričom znalkyňa opäť konštatovala, že nemožno potvrdiť sexuálne zneužitie maloletého otcom alebo inými osobami. Vyšetrením dieťaťa nezistila u neho stopy traumatizácie v prežívaní a správaní dieťaťa v súvislosti s tvrdeným konaním otca. Otec sa ako na vedomej tak aj na nevedomej rovine pre F. nejaví byť konfliktogóнным zdrojom jeho ťažkostí. Matka so znaleckým posudkom nesúhlasila a navrhovala nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania čo odôvodňovala tým, že jej znalkyňa nevenovala dost' času, že ona nemala u znalkyne okuliare a znalkyňa jej predčítala otázky a tak mohli byť výsledky testov skreslené tiež tým, že znalkyňa uviedla, že deti nemajú pravidlá, že je benevolentná vo výchove čo nie je pravdou a úroveň F. hodnotila inak ako psychológ W.. P. B., ktorý posudzoval predškolskú zrelosť syna. Súd návrhy matky na doplnenie dokazovania kontrolným znaleckým posudkom a oboznámením sa so správou PhDr. B. na školskú zrelosť mal F. zamietol. Znalecký posudok Mgr. H. je komplexný, jednoznačný bez rozporov v jednotlivých bodoch jeho záveru a matka pred návrhom na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania po doručení predmetného znaleckého posudku na výzvu súdu nevyjadrila žiadne výhrady k posudku, ani nenavrhovala výsluch ustanovenej znalkyne na prípadné doplnenie, vysvetlenie časti posudku. Pokiaľ poukazovala na to, že výsledky testov, ktoré s ňou robila

znalkyňa môžu byť skreslené z dôvodu, že nemala okuliare, tak zodpovednosť za to nesie matka, ktorá vedela čo zahŕňa psychologické vyšetrenie (už bola na psychologickom vyšetrení viac krát, napr. ho absolvovala s F. aj ďalšími dvoma deťmi v DAC Náruč) a k znalkyni sa mala dostaviť spôsobilá tak, aby sa mohla vyšetreniu podrobiť, t.j. aj s potrebnými zdravotnými pomôckami na čítanie. Pokiaľ s čítaním otázok testu znalkyňou nesúhlasila, mala možnosť takýto spôsob odmietnuť, čo však neurobila. Taktiež existujúcu správu detského psychológa W.. B. mohla už predložiť na pojednávaní 23.05.2019, čo neurobila a súd nepovažuje túto správu pre rozhodnutie vo veci za podstatný dôkaz, keď ide o správu psychológa, ktorý zisťuje zrelosť detí predškolského veku pred nástupom do prvého ročníka ZŠ a z vyjadrenia matky vyplýva, že PhDr. B. zhodnotil, že psychický stav dieťaťa a stupeň jeho zrelosti vyžaduje odklad školskej dochádzky. Znalkyňa posudzovala celkovo osobnosť dieťaťa, jeho prejavy, nielen tie schopnosti a zručnosti dieťaťa, ktoré má dieťa ovládať pred nástupom do školy. Sexuálne obťažovanie alebo zneužitie vyvoláva u obeti obavy, strach, odmietanie páchateľa. Vykonaným dokazovaním a to nielen znaleckým dokazovaním alebo aj vyšetrením v DAC N., pohovorom opatrovníka s maloletým sa ukázalo, že tvrdenie matka, že maloletý má z otca strach, nechce s ním volať sú nepravdivé. Práve naopak z vyjadrení aj z reakcií maloletého týkajúceho sa otca a stretávania s ním bolo zistené, že vzťah dieťaťa k otcovi je pozitívny, čo je konkrétne uvedené v skutkovom stave v bode 13. Maloletý sa vyjadril, že s otcom sa chce stretávať a aj širšie a častejšie ako doteraz. Súd poukazuje na to, že v apríli 2017 kedy malo dôjsť k matkou tvrdnému sexuálnemu zneužitiu bol maloletý v období odpienkovania (to bolo uvedené aj v správe DAC N. na F.) kedy sa občas pocíkal a pri hygiene nebol samostatný. Je bežné, že v takomto vývojovom období dieťaťa rodič pri návšteve WC ešte na dieťa dohliada, resp. mu pomáha a nie je nič nezvyčajné keď otec dá syna vycikať aj do pisoára, kedy ho musí zdvihnúť a prípadne mu pomôcť aby potrebu vykonal tam kam má. V takom prípade dotyk rodiča na intímnom mieste dieťaťa nemožno vyhodnotiť ako sexuálne obťažovanie. Tým chce súd povedať, že matkou tvrdený incident mohol byť takéhoto charakteru, pričom bolo zistené, že matka má úplne striktný pohľad na nahotu a akékoľvek aj nezámerné zazretie intímnych partií členov rodiny považuje za neprijateľné a vylučuje akékoľvek obnaženie dieťaťa i v prítomnosti rodiča. Čo sa týka tvrdenej agresie otca k deťom matky ešte počas spoluzitia rodičov tak nebolo zistené, žeby sa otec agresívne správal konkrétne k synovi F. (okrem jedného konania, pri ktorom mal Dominika „hodiť o gauč“, čo uvádzali ďalšie deti matky T. a V. pred DAC N.) a tiež matka neuvádzala, žeby u otca počas stretnutí s F. zbadala nejaké prejavy agresivity. To nevyplýva ani z hodnotenia charakteru otca znalkyňou. Naviac v čase styku je otec len v kontakte s F. (doteraz aj za prítomnosti matky) a v čase návratu otca z nemocnice do rodiny matky bol otec v zlom zdravotnom stave a partnerské vzťahy už boli konfliktné, pričom v domácnosti žili spolu s ďalšími piatimi mal. deťmi matky čo malo zrejme vplyv aj na správanie otca. Súd je v súlade so závermi znaleckého posudku toho názoru, že styk otca s F. v neprítomnosti matky je v záujme zdravého osobnostného vývinu dieťaťa. Maloletý potrebuje emočnú istotu a pevne stanovené pravidlá, ktoré mu otec dokáže poskytnúť, kontakt dieťaťa s ním je pre vývoj dieťaťa podnecujúci. Otec preukázal lekáarskymi správami, že jeho aktuálny zdravotný stav nie je prekážkou pre výkon osobnej starostlivosti o mal. dieťa a otec má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné prostredie pre pobyty maloletého u neho. Styk otca so synom v doterajšom rozsahu dva krát mesačne v rozsahu 3 hodín je nepostačujúci, obmedzujúci, za takéhoto stavu nemôže dôjsť vo vzťahu maloletého k otcovi k prehĺbeniu tak aby sa otec stal pre dieťa súčasťou jeho života, ako ňou sú matka, nevlastný súrodenci i partner matky. Vzhľadom nato, že doteraz styky prebiehali len za prítomnosti matky a s prihliadnutím na zistenú citovú závislosť maloletého na matke, na skutočnosť, že dieťa nemá vytvorené okrem rodiny matky v súčasnosti širšie sociálne väzby - nechodí do škôlky, neprespáva mimo domácnosti matky, súd upravil styk s otcom postupne. Najskôr prvé štyri mesiace t.j. prvých osem stretnutí v nepárnom týždni vždy v piatok v trvaní šiestich hodín a okrem toho každý páry týždeň vo štvrtok (kedy otec nemá dialýzu) v trvaní troch hodín, aby si tak dieťa zvyklo na častejši a dlhšie trvajúci styk bez matky a následne styk (po uplynutí 4 mesiacov) v párných týždňoch ostáva bez zmeny a v nepárnych týždňoch je otec oprávnený stretávať sa s maloletým už v širšom rozsahu od piatku do soboty aj s prespaním, tak aby maloletý spoznal aj prostredie v ktorom otec žije a ktoré je vhodné pre styk a aby otec mal možnosť urobiť si so synom dlhší spoločný program. Za štyri mesiace po pravidelnom kontakte s otcom v rozsahu podľa rozsudku súdu je predpoklad, že dieťa si zvykne na neprítomnosť matky a získa aj dôveru a bližší citový vzťah k otcovi. Pokiaľ otec žiadal následne ďalšie rozšírenie styku každý nepárny týždeň od piatku do nedele, súd návrh v tejto časti ako neprimeraný súčasnému stavu zamietol. Dieťa si najprv musí zvyknúť na krátkodobejšie stretnutia a až po uplynutí dlhšieho obdobia jeho realizácie je možné uvažovať o celovíkendových stretnutiach s otcom, respektíve o úprave styku na viac dní aj počas sviatkov a prázdnin. Z uvedených dôvodov súd návrh v tejto časti zamietol.

17/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“), písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku - ďalej len „CMP“).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.